

Brüssel, 4. juuni 2020
(OR. en)

8512/20

ESPACE 22
RECH 218
COMPET 254
MI 149
IND 64
ENV 322
EU-GNSS 11
TRANS 239
TELECOM 78
ENER 193
EMPL 301
CSDP/PSDC 269
CFSP/PESC 443

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 8512/20

Teema: Nõukogu järeldused „Kestlik Euroopa kosmose abil“

Delegatsioonidele edastatakse lisas 4. juunil 2020 kirjaliku menetluse teel vastu võetud nõukogu järeldused „Kestlik Euroopa kosmose abil“.

NÕUKOGU JÄRELDUSED

„KESTLIK EUROOPA KOSMOSE ABIL“

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE

- A. Euroopa Liidu toimimise lepingut, milles sätestatakse ELi pädevus kosmosevaldkonnas¹;
- B. komisjoni 26. oktoobri 2016. aasta teatist „Euroopa kosmosestrateegia“² ning nõukogu 30. mai 2017. aasta järeldusi Euroopa kosmosestrateegia kohta³;
- C. nõukogu 28. mai 2019. aasta järeldusi „Kosmos kui võimaldaja“⁴;
- D. ÜRO kestliku arengu eesmärged ja eriti eesmärged 4 (kvaliteetne haridus), 5 (sooline võrdõiguslikkus), 8 (tööhõive ja majanduskasv), 9 (tööstus, uuendus ja taristu), 10 (ebavõrdsuse vähendamine), 13 (kliimamuutuste vastased meetmed), 14 (ookeanid ja mereressursid), 15 (maa ökosüsteemid) ja 17 (üleilmne koostöö)⁵;
- E. põhimõtteid, mis on esitatud lepingus põhimõtete kohta, mis reguleerivad riikide tegevust kosmose, kaasa arvatud Kuu ja teiste taevakehade uurimisel ja kasutamisel;

¹ Eelkõige selle artiklid 4 ja 189.

² Dok 13758/16.

³ Dok 9817/17.

⁴ Dok 9248/19.

⁵ ÜRO Peaassamblee 25. septembri 2015. aasta resolutsioon.

Pikaajaline kestlik majanduskasv kosmose abil

1. RÕHUTAB vajadust edendada kestliku Euroopa kosmosesektori arengut, et vastata tulevaste põlvkondade nõudmistele ja tagada Euroopa konkurentsivõime; TUNNISTAB kosmosesektori kasvavat strateegilist tähtsust; NENDIB, et kosmosesektoris toimuvad kiired muutused, mis on tingitud kosmosepõhiste toodete ja teenuste kasvavast pakkumisest ja nõudlusest ning tehnoloogilistest muutustest ja uue kosmosetööstuse (New Space) tekkimisest, mis hõlmab uusi osalejaid, mitmesuguseid rakendusi eri majandustegevustes [...] ning suuremaid erasektori investeeringuid koos tihedama valitsustevahelise suhtlusega, sealhulgas kosmoseagentuuride, valitsustevaheliste organisatsioonide, erasektori, ülikoolide, teadusorganisatsioonide ja ühiskonna vahendusel;
2. TUNNISTAB praeguse COVID-19 pandeemia lühi-, keskpikka ja pikaajalist mõju kogu maailmas ning RÕHUTAB vajadust tugineda saadud kogemustele; JUHIB TÄHELEPANU kosmosetehnoloogia ja -teenuste võimalikule panusele olukorra lahendamisel ning RÕHUTAB kosmosesektori tähtsust majanduse taaskäivitamisel liikumiseks kestliku tuleviku ja vastupanuvõimelisema ühiskonna poole;
3. MÄRGIB, et kosmosesektor pakub mitmeid võimalusi pikaajalise kestliku majanduskasvu toetamiseks viisil, mis edendab sotsiaal-majanduslikke hüvesid kooskõlas muu hulgas ÜRO kestliku arengu eesmärkide, Sendai raamistiku,⁶ Pariisi kokkuleppe⁷ ja ELi strateegiliste prioriteetidega, nagu ELi sotsiaalõiguste sammas,⁸ ning teadlike otsuste tegemiseks ja avaliku poliitika parandamiseks kõigis sektorites, ning JUHIB TÄHELEPANU, et geoteadus ja Euroopa kosmoseandmed, -teenused ja -tehnoloogiad võivad anda panuse Euroopa rohelisse kokkuleppesse,⁹ võimaldades Euroopal saada kestlikule maailmale üleminekul ülemaailmseks liidriks, lahendada ühiskondlikke probleeme ja säilitada looduslike ökosüsteemide toimimine tulevaste põlvkondade hüvanguks;

⁶ Sendai katastroofiohu vähendamise raamistik 2015–2030, vastu võetud kolmandal ÜRO maailmakonverentsil Jaapanis Sendais 18. märtsil 2015.

⁷ Osaliste konverentsi 21. istungi aruanne, FCCC/CP/2015/10/add.1.

⁸ Dok 13129/17.

⁹ Dok 15051/19.

4. RÕHUTAB, kui oluline on kosmosetegevuse kestlikkus ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisel; MÄRGIB, et kosmosekeskkonna pikaajalise kestlikkuse tagamiseks on vaja ulatuslikumat rahvusvahelist koostööd ja teabe jagamist, et säilitada toimiv, kestlik ja turvaline kosmosekeskkond; JULGUSTAB rakendama vabatahtlikult ÜRO suuniseid avakosmosetegevuse pikaajalise kestlikkuse kohta;
5. RÕHUTAB, et ülemaailmne konkurents ja uued kestliku majanduskasvu mudelid nõuavad suuri muutusi tööstuse korralduses, tarneahelas, töökohtades ja oskustes, sealhulgas kosmosesektoris;
6. TUNNISTAB, et ELi kosmoseprogramm koostoimes programmiga „Euroopa horisont“ ning koos Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) ja Euroopa Meteoroloogiliste Satelliitide Kasutamise Organisatsiooni (EUMETSAT) programmide ja liikmesriikide meetmetega aitavad igaüks oma rolli ja kohustuste piires Euroopal püsida juhtivate rahvusvaheliste osalejate seas mitmesuguste ühiskondlike probleemide lahendamisel ja Euroopa kosmosetööstuse konkurentsivõime tugevdamisel kogu väärtusahela ulatuses, eelkõige tegeledes elutähtsatest tehnoloogiatest sõltuvusega kiiresti arenevatel turgudel;
7. TUNNISTAB, kui oluline on edendada kosmosesektori ja muude sektorite vastastikust rikastamist ja vastasmõju, võttes arvesse VKEde ja idufirmade suutlikkust arendada kestlikku, vastupidavat ja paindlikku Euroopa tööstust, mis seisab silmitsi ülemaailmse konkurentsi ja tõsiste ühiskondlike probleemidega;

8. ANNAB ARU võimalustest, mida pakuvad digiüleminek ja tipptasemel tehnoloogiad (nt automatiseerimine, ühenduvus, suurandmed, tehisintellekt, kvanttehnoloogia, kõrgjõudlusega andmetöötlus, kõrgtehnoloogiline tootmine, asjade internet) koostoime maksimeerimiseks kosmosetööstusega, aidates luua uusi suure kasvupotentsiaaliga ärivõimalusi Euroopas ning kujundades Euroopa majanduslikku baasi ja sotsiaalset ühtekuuluvust, nagu on rõhutatud tööstusstrateegias,¹⁰ VKEde strateegias,¹¹ Euroopa uues andmestrateegias¹² ja Euroopa digituleviku kujundamise teatises¹³;
9. TUNNISTAB, et kosmosel on oluline osakaal ja panus selliste oskuste, tehnoloogiate ja teenuste arendamises, mida on vaja selleks, et ehitada üles vastupidav ühiskond, mis on võimeline lahendama muutuvast maailmas ülemaailmseid probleeme, nagu kliimamuutused, ökosüsteemide seisundi halvenemine, tervisekriisid, toiduga kindlustatus ja ränne;
10. NENDIB, et kosmoseteenuste ja kosmoseandmete kasutuselevõtt muudes sektorites, nagu tervishoid, transport, julgeolek, põllumajandus, maaelu areng, metsandus, kalandus, ressursside haldamine, energeetika, logistika, kaitse, kultuur, turism, hädaolukordadele reageerimine, samuti kliima-, bioloogilise elurikkuse või loodus- ja kultuurivarade seire, pakub tööstusele võimalusi arendada suurt väärtust pakkuvaid teenuseid kogu väärtusahela ulatuses ning avalikule sektorile võimalusi paremate poliitiliste otsuste tegemiseks, ning samuti NENDIB, et selline kasutuselevõtt võib ühtlasi edendada kvaliteetseid ja väärtuslikke töökohti ning pikaajalist tööhõivet, parandades seeläbi ELi majanduse ja ühiskonna tootlikkust ja vastupanuvõimet tervikuna ning toetades kestlikku Euroopat;
11. MÄRGIB, et kosmoselahendused aitavad märkimisväärselt kaasa kliimaneutraalse majanduse saavutamisele, eelkõige digitaalse innovatsiooni kaudu, pakkudes harmoonilist, kiiret ja turvalist teenust, soodustades ringmajandust ja ressursside arukat haldamist, edendades arukaid linnu ja külasid ning võimaldades analüüsida poliitika mõju tänu Maa atmosfääri, ökosüsteemide ja kliima seirele;

¹⁰ Dok 6782/20.

¹¹ Dok 6783/20.

¹² Dok 6520/20.

¹³ Dok 6237/20.

12. RÕHUTAB ELi kosmoseprogrammi ja programmi „Euroopa horisont“ tähtsust; RÕHUTAB, kui olulised on ELi jaoks sõltumatud elutähtsad Euroopa kosmosesüsteemid, nagu positsioneerimine [...] ja ajastamine, kliima- ja kasvuhoonegaaside, keskkonnaseire, riikide telekommunikatsioon ja juurdepääs kosmosele, ning KUTSUB Euroopa Komisjoni ja liikmesriike ÜLES hõlbustama ja edendama Copernicuse programmi, Galileo programmi ja EGNOSe andmete ja teenuste kasutamist kosmosega mitteseotud poliitika elluviimisel Euroopa ja riikide tasandil; TUNNISTAB olemasolevate ja uute koostööprojektide (nt kosmose olukorrast ülevaate saamise süsteemi) lisaväärtust Euroopa kestlikkusele;
13. KUTSUB komisjoni ÜLES koostama põhjalikku analüüsi Euroopa uue kosmosetööstuse (New Space) hetkeolukorra ja tulevikuväljavaadete ning panuse kohta Euroopa majandusse läbi olemasoleva turusuutlikkuse suurendamise, VKEde ja idufirmade toetamise ning uute osalejate esilekerkimise ja uute arengute soodustamise, ning RÕHUTAB, kui oluline on toetada tärkava kosmosesuutlikkusega liikmesriike ning nende tööstust ja akadeemilisi ringkondi nende aktiivses osalemises eesmärgiga vallandada ELi kosmosemajanduse täielik potentsiaal ja tugevdada selle majanduslikku vastupanuvõimet;

Kosmoseharidus ja -oskused

14. MÄRGIB, et globaliseerunud maailmas, mida iseloomustab kiire tehnoloogiline areng, automatiseerimine ja digitaliseerimine koos uute kaubandus- ja majandusstsenaariumide ning ühiskondlike probleemidega, nagu kliimamuutused, tervishoiukriisid ja demograafilised muutused, peab Euroopa piisavate lahenduste leidmiseks suurendama jõupingutusi teadmiste, valdkonnaülestest oskuste ja vajalike pädevuste arendamiseks; RÕHUTAB, et õiglane üleminek uuele digitaalsele ja rohelisele majandusele nõuab investeringuid inimestesse, et toetada nii majandus- kui ka sotsiaalprogramme; KUTSUB Euroopa Komisjoni ÜLES määrama koos liikmesriikidega ja koostöös tööstuse, teadusasutuste ja akadeemiliste ringkondadega kindlaks, millisest oskustööjõust võib tulevikus olla nappus ning kaaluma võimalikke lahendusi ja sihipäraseid algatusi;

15. KUTSUB Euroopa Komisjoni ÜLES lähtuma Euroopa andmestrategiast ning Euroopa uue oskuste tegevuskava ja ELi digiõppe tegevuskava peatsest ajakohastamisest, et edendada oskuste, sealhulgas digitaal- ja andmeanalüüsioskuste arendamist esilekerkivates valdkondades, pidades eelkõige silmas Maa seire ja muude kosmoseandmete kasvavat mahtu;
16. RÕHUTAB, kui oluline on, et liikmesriigid koostöös erasektori, ülikoolide ja teadusasutustega ning valitsustevaheliste organisatsioonidega suurendaksid jõupingutusi oskuste arendamiseks ning innovatsiooni ja ettevõtluse stimuleerimiseks, et edendada ligitõmbavat töökeskkonda ja elujõulist kosmosesektorit;
17. RÕHUTAB, kui olulised on investeeringud kosmosega seotud teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika valdkonna kõigi tasandite haridusprogrammidesse; USUB, et kosmosetegevus on tõenäoliselt huviäratav noorteadlaste ja üliõpilaste jaoks; RÕHUTAB tugeva teadmusbasi tagamise tähtsust Euroopa kosmosesektoris ning TUNNISTAB vajadust julgustada nooremat põlvkonda õppima ja töötama muu hulgas teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika valdkonnas, et edendada soolist tasakaalu, ning KUTSUB liikmesriike ja Euroopa Komisjoni ÜLES tõhustama koostöös Euroopa Kosmoseagentuuri ja Euroopa Meteoroloogiasatelliitide Kasutamise Organisatsiooniga teavitusprogramme, sealhulgas praktilist tegevust, et suurendada kosmosetegevuse positiivset kuvandit ja ligitõmbavust Euroopa noorte jaoks;
18. KUTSUB Euroopa Ülemaailmset Satelliitnavigatsioonisüsteemi Agentuuri ÜLES tegema koostööd liikmesriikidega ning andma neile turu arengut ja oskuste täiendamist käsitlevat tehnilist teavet ja spetsifikatsioone ning arutama riikide asjaomaste avaliku ja erasektori ekspertidega tööühmade loomist, kes aitaksid mõista ja kindlaks teha turuvajadusi ning võimaldaksid kosmoseandmetel ja -teenustel edendada töökohtade loomist ja kiirendada massilist turuleviimist;
19. RÕHUTAB, et olemasolevaid ja tulevase teadmussiirde ja suutlikkuse suurendamise algatusi tuleks kasutada ka teadmiste võimendamiseks kogu ELis ning toetamaks tööstuse jaoks kosmosespetsiifiliste oskustega talentide reservi moodustamist;

20. KUTSUB liikmesriike ja Euroopa Komisjoni ÜLES hõlbustama integreeritumat lähenemisviisi oskuste arendamisele kosmosesektori väärtusahelates, näiteks edendades kutse-, veebi- ja pidevõpet ning ühiseid kõrghariduskraade ja koolituspakkumisi;
 21. TÕSTAB ESILE piirkondliku koostöö tähtsust ning KUTSUB ÜLES kaasama kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi rohkem oskuste arendamisse ja teadmiste jagamisse, et hoogustada sellist töökohtade loomist, innovatsiooni ja ettevõtlust kogu ELis, mille puhul kasutatakse kosmoserakendustel ja -teenustel põhineva tugeva tööstuse arengust saadavaid hüvesid; RÕHUTAB vajadust tugevdada koostööd (sealhulgas valdkondadevahelist) ning teabe ja parimate tavade vahetamist, ning KUTSUB ÜLES lihtsustama juurdepääsu oskuste arendamiseks mõeldud Euroopa fondidele.
-